

Om offentlig Kjødkontrol.

Foredrag i det kgl. Landhusholdningssekskab den 2den Februar 1881

af F. A. C. Møller,
Dyrlæge ved Kjøbenhavns Kvægtorb.

Naar jeg iaften har udbedt mig de højtærede Herrers Opmærksomhed for nogle Ytringer vedrørende offentlig Kjødkontrol, da behøver jeg vel næppe forud at bemærke, at jeg ikke søger Berettigelsen dertil i, at jeg troer at kunne behandle dette Spørgsmaal paa en omfattende eller dybtgaaende Maade; thi hertil udfordres en temmelig betydelig Indsigt, saavel paa det praktiske som paa det videnskabelige Omraade, men jeg søger Berettigelsen deri, at Sagen i og for sig er Opmærksomhed værd og er af Bigtighed baade for Producenten og Forbrugeren.

Ihvorvel Spørgsmaalets centrale Punkter ere: 1, at bevise Kontrollens Nødvendighed og 2, at paapege Maaden, hvorpaa den bør udføres, saa vil det dog være rigtigst, for at fremstille Sagen i Sammenhæng, at dvæle lidt ved de periferiske Punkter, hvortil jeg først vil regne dens Historie.

At den Tanke, — at Staten har en uomtvistelig Ret eller vel endog en Pligt til at værne om sine Medlemmers Sundhed og økonomiske Interesser ogsaa paa dette Omraade, — ikke er ganske ny, fremgaaer deraf, at allerede i Begyndelsen af dette Aarhundrede (1810) paabød Napoleon den 1ste Opførelsen af offentlige Slagtehusse i Paris for Kommunens

egne Midler; — om der samtidig indtraadte Slagtetvang, er mig ikke bekendt, men det er ikke rimeligt. I Løbet af nogle Aar byggedes ialt 9 Slagtehus, hvortil knyttedes offentlige Udsalgshaller, ligesom Svineslagtingen allerede dengang stiftes fra den øvrige Slagtning. I det følgende Aar oprettedes det ene Slagtehus efter det andet, først i Brhøsel og forskjellige andre belgiske Byer, dernæst i Hamburg og endelig i de fleste større og middelstore Byer i Mellem- og Sydeuropa.

Her i Landet er der vel i Løbet af mange Aar udøvet en delvis Kontrol, idet der allerede i Aaret 1808 udkom en Forordning om Tilsyn med Hesteflagterier, som paabød, at Hestene skulde synes af en Sagkyndig og stemples paa Hovene, før de maatte slagtes. Om denne Forordning fremkom af Sundhedshensyn, er mig ikke klart; jeg troer snarere, at den hidrørte fra, at Bestræbelsen, netop paa den Tid, gik ud paa at vænne Folk til at spise Hestekjød; thi vi vide, at dengang blev Hestekjød betragtet som urent og derfor skædet, hvorfor den Tids Sagkyndige (Prof. Viborg og senere Bith) ivrede stærkt for at modvirke Folks Modbydelighed i denne Henseende, medens det paa den anden Side synes, at de vare meget tolerante i Bedømmelsen af den Fare for Sundheden, som er forbunden med Rydelsen af syge Dyrs Kjød. Naar undtages denne Forordning, er der her i Landet ikke ført andet Tilsyn med Levnetsmidler, end hvad de stedlige Politimyndigheder have paabudt; — saaledes for Kjøbenhavns Bedkommende Tilsyn med Mælk o. s. v.; — derimod ophævedes Tilsyn med Hesteflagterierne i 1869, maaske paa Grund af at man troede at have tilstrækkelig Sikkerhed ved den i 1857 udkomne Lov om smitsomme Sygdomme; hvorvidt dette har viret sig rigtigt, skal jeg ikke kritisere; men under alle Omstændigheder kan nævnte Lov da kun varne mod de deri nævnte smitsomme Sygdomme og vel at mærke kun mod dem, der komme til Autoriternes Kundskab. Maaske Grunden til Ophævelsen af Forordningen ogsaa kan søges deri, at man ikke har troet det nødvendigt at kontrollere Hestekjød fremfor

andet Kjød. Ganste vist fordre endnu enkelte større Forbrugere, t. Ex. Fængslerne, Attest, men ligesaa vist er det, at den mindre Forbruger maa kjøbe Kjødet uden at vide, om det hidrører fra et sundt eller sygt Dyr. Dette er i Korthed Kontrollens Historie indtil 1878.

I Rigsdagssamlingen 1878—79 fremkom Justitsministeren med et Lovforslag om Tilsyn med Levnetsmidler. Jeg forudsætter, at de højtærede Herrer kjende Lovforslaget; det bestaaer af 13 Paragrafer og maa i sin Helhed siges at være et betryggende og godt Lovforslag, som man maa være Ministeren taknemlig for. Medens de fire første Paragrafer nærmest bestemme Organisationen af Tilsynet, handler § 6 om, at der idømmes samme Straf for Salg af Kjød af syge og selvdøde Kreaturer som for Forsælfkning af andre Levnetsmidler. De 5 senere Paragrafer indeholde Straffebestemmelser. Lovforslaget blev modtaget godt i Landstthinget; det var Gjenstand for et Udvalgs Betænkning og gif derefter til No i Folkethinget.

For at komme mere i Overensstemmelse med Folkethinget, indbragte Ministeren i næste Samling 1879—80 et noget modificeret Forslag, navnlig hvad Kjødparagrafen angik, men som forøvrigt fastholdt det oprindelige Forslags Bestemmelser i det Væsentlige. Dette vedtoges ved 1ste og 2den Behandling i Folkethinget med Udelukkelse af Kjødparagrafen, men ved 3die Behandling kuldkaستes rent den gode Gænge, Sagen var kommen i, idet der kun bibeholdtes et Laboratorium med 3 Assistentter for hele Landet. Landstthinget nedsatte paany et Udvalg, og dette søgte at hævde de Bestemmelser i Loven, som Folkethinget selv havde vedtaget ved 2den, men forkastet ved 3die Behandling; Udvalgets Indstilling vedtoges nu ved to Behandlinger, men kom ikke til 3die Behandling paa Grund af Samlingens Slutning.

Ved Begyndelsen af indeværende Samling blev Forslaget, som man kan tænke, vedtaget i Landstthinget og er nu for Øjeblikket til Behandling i Folkethinget.

Medens dette Forslags Skjæbne endnu henstaaer uafgjort, indbragte, som bekjendt, Kammerherre Fesjen i Landsthinget et Forslag om Oprettelsen af offentlige Slagtehus. Dette modtoges med Velvillie og støtter sig til Erfaringer fra Udlandet, hvor lignende Anstalter længe have virket, ligesom ogsaa de fra disse Steder modtagne Overslag over Anlægskapitalen ere lagte til Grund ved Beregningen af deres Rentabilitet her. Ligefaa vist som de Fleste ere enige i, at sagkyndig Kontrol er nødvendig, ligesaa vist er det, at denne kun kan foregaa, naar Slagtningen forlægges til et offentligt Slagtehus. Hvor ønskeligt det er, at dette Forslag i det væsentlige ophøjes til Lov, fremgaaer deraf, at Slagtetvang ellers ikke kan udøves, og at denne er nødvendig, forsaavidt som Kontrollen skal udøves i sin Helhed. Da det netop er den mindre Forbruger, for hvem Kontrollen har mest Betydning, er det at haabe, at deres Repræsentanter ville modtage disse tvende Lovforslag som et Gode, der bydes dem. —

Naar vi skulle bevise Kontrollens Nødvendighed, da skal jeg ikke nægte, at det var interessant, om vi paa statistisk Vis kunde meddele, hvor mange Dyr der i vort lille Land slagtes i syg eller seldød Tilstand; Tal blive jo nemlig betragtede som uomstødelige Beviser, der med al deres Tørhed kuldaste alle Indvendinger; men en slig nøjagtig Statistikk eksisterer ikke; dog skal her nævnes, at afdøde Professor Stockfleth har i Aaret 1861 beregnet, at af de Køer, der i nævnte Aar behandlede i den ambulatoriske Klinik paa Landbohøjskolen, og som beløb sig til 8 à 900 Stkr., slagtedes 112 Køer, der lede af saadanne Sygdomme, som forarsagede, at Kjødets af disse Dyr ikke alene var modbydeligt, men i flere Tilfælde skadeligt. Naar man tager Hensyn til det mindre Omraade, hvorpaa denne Beregning støtter sig, faaer man et svagt Begreb om, hvor stort Antallet er for hele Landet. Ligefaa vanskeligt er det at bevise, hvor mange Sygdomstilfælde for Mennesket der opstaaer aarlig ved Nydelsen af usundt Kjød, samt hvor mange Penge der gives ud for Kjød af ringere

Næringsværdi, hvor Prisen ikke svarer til Værdien. Heldigvis behøve vi ikke en saadan Statistik for at besvare Spørgsmaalet; thi Enhver veed, at Antallet er stort, og jeg behøver kun, idet jeg støtter mig dels til egne og dels til Andres Erfaringer, at gjøre opmærksom paa, at naar undtages Kjødet af de faa Dyr, der lide af saadanne smitsomme Sygdomme, som Roven af 29. Decbr. 1857 forbyder Rhydselen af, og som vel at mærke komme til Autoriteternes Kundskab, falbydes og spises saagodtsom Alt, af hvilken Kvalitet det end er, — selv Fosterkjød. Der er flere Grunde til, at dette Forhold snarere er blevet værre end bedre i vore Dage. For det første forekommer der flere Tilfælde af kroniske Lidelser nu end tidligere, — jeg skal blot nævne Tuberkulose. For det andet er Konkurrencen mellem Slagterne større, og en Del af dem nødes derfor til at kjøbe slige Dyr for at kunne leve. For det tredie bidrager Fabrikationen af Pølser nuomstunder til, at selv den sletteste Vare kan fremtræde for Publikum i en nogenlunde tiltalende Form. Endelig synes det, at Kontrollen fra Publikums Side er slappet, idet Modbydeligheden for den daarlige og væmmelige Vare snarere er aftaget end tiltaget; tidligere vare Folk meget bange for at nyde Kjød af selv-bøde Dyr.

For at paavise, paa hvilken Maade Kontrollen bør udøves, gjælder det altsaa først om at fastslaa følgende vigtige Grundbetingelser: 1) at der indføres Slagtetvang (enten for hele Landet eller kommunevis), og 2) at der bygges offentlige Slagtehusse, hvor da: a) dels levende Dyr undersøges før Slagtningen, b) dels de indre Organer bemærkes under Slagtningen, og c) dels Kjødet synes umiddelbart efter Slagtningen.

Dette maa udføres af en Sagkyndig, der ikke alene har at kassere alt Kjød, som er skadeligt for Sundheden og altsaa aldeles ubrugeligt, og forhindre dets Anvendelse, t. Ex. ved at forstjære og ætse det med Syre, men han maa ogsaa kunne

afgjøre Kjødet's Kvalitet og forsyne det med et indbrændt Mærke, der betegner, hvilken Klasse det sættes i.

Jeg skal nu tillade mig at gaa lidt i Enkelthederne med dette Tilfyn, idet jeg derved tillige faaer Lejlighed til at omtale de sygelige Tilstande, dels hos de levende Dyr, dels af Kjødet, der ere at iagttage ved Bedømmelsen. Lad os først betragte de smitsomme Sygdomme, der omtales i Instrux for Dyr læger af 28. Septbr. 1858, og vi begynde da med:

1. Miltebrand. Dyr, der lide heraf, skulle ifølge Instruxen nedgraves med Hud og Haar; her er altsaa et bestemt Lovbud, og da Sygdommen er let at diagnosticere, er der ikke stor Fare for, at dette Kjød bliver spist. Et andet Spørgsmaal er det, om Forholdsreglerne i Loven ere tilstrækkelige til at hindre Smittens Udbredelse, efter at det nu er konstateret, at Sygdommen foraarsages af Bakterier, hvis Forplantningsorganers Sejglivethed er overordentlig; men dette Spørgsmaal hører jo ikke direkte ind under nærværende Opgave.

2. Faarekopper. Instruxen forbyder ikke ligefrem at anvende Kjødet af disse Dyr, men siger, at de døde Dyr helst maa nedgraves. Man har rigtignok ikke Exempler paa, at Nydelsen af dette Kjød smitter Mennesker; men da det er en pustulent Lidelse, der maa antages at foraarsage en Misblanding af Bædsterne forbundet med Feber, bør dette Kjød i Reglen ikke benyttes.

3. For Faareskab gjælder tilbøds det samme; har Dyret lidt deraf i længere Tid, er Kjødet væmmeligt, og har der været anvendt Salver, t. Ex. Kviksølvsalve, som Helbredelsesmiddel, da kan det blive ligefrem giftigt. Instruxen forbyder ikke Nydelsen af dette Kjød.

4. Kjød af sniveede Heste maa ikke anvendes til Menneskesøde, hvilket ikke er underligt, da Sygdommen kan overføres paa Mennesker; derimod kan det anvendes til Dyresøde.

5. Kjød af Dyr med Drens ondartede Lungesyge maa benyttes i saltet Tilstand, dog kun forsaavidt Sygdommen

ikke er diagnosticeret i levende Live; dette synes at være underligt, idet Sygdommens Tilstedeværelse maa foraarsage de samme Forandringer i Organismen, hvad enten den er konstateret i levende Live eller først ved Obduktionen; formodentlig er det antaget, at Sygdommen maa være tilstede i højere Grad for at kunne erkjendes i levende Live; — dette kan dog være tvivlsomt. — Om denne Lidelse hidrører fra en særegen Bakterief orm, er vel antydet, men endnu ikke fastslaaet; saavel her i Landet, som andre Steder, anstilles udførlige Undersøgelser for Øjeblikket i denne Retning.

6. Dyr med Kvægpest nedgraves med Hud og Haar.

7. Dyr med Hundegalskab ligeledes.

8. Med Hensyn til Mund- og Klovesygen forbyder Loven ikke Nydelsen af dette Kjød; derimod maa Mælken ikke benyttes i raa Tilstand ifølge Indenrigsministeriets Cirkulære af 16. Oktbr. 1875. Dette synes at staa i Modstrid; thi Smitten maa ontages at være tilstede saavel i Bædsterne som i det faste Bæv; men da denne Sygdom i Reglen forløber hurtig, er det ikke rimeligt, at ret mange Dyr slagtes, og Mængden i Cirkulæret kommer derfor ikke til at gjøre stor Skade i det praktiske Liv.

9. Endelig have vi den hele Række af tyfsøse, putride og forraadnelseagtige Sygdomme; disse ere henførte til de mildere smitsomme Sygdomme, og Loven omtaler ikke, hvorvidt Kjødet maa bruges eller ikke; om disse vide vi, at de bevirke en Oplosningstilstand i Ernæringsvædsterne og følgelig ogsaa i de faste Bæv. Disse Sygdomme opstaa enten primært som tyfsøs Feber eller sekundært ved tilstedeværende Brandsaar eller Lignende. Da der i disse Sygdomme udvikles Bakterier i Mængde, og da der før Døden indtræder en Oplosningsproces, bør dette Kjød ikke anvendes til Menneftesføde.

Efter saaledes i Korthed at have gennemgaaet de egentlige smitsomme Sygdomme, skal jeg dvæle lidt ved andre sygelige Tilstande hos Dyret, som ganske vist ikke ere saa

livsfarlige for Mennesket, men som til Gjengjæld optræde overordentlig hyppig og forarsage, at Rjødet ikke alene taber i Næringsværdi, men efter al Sandsynlighed ogsaa kan bevirke sygelige Tilstande ved Nydelsen deraf.

Hertil hører først og fremmest:

Tuberkulose. Som vi vide, har denne Sygdom i mange Aar været en Svøbe for Landmændene; den har udviklet sig, paa Grund af at Mælkeevnen er dreven stærkt paa Bygningens Beføstning; der er dog maaste Haab om, at dette Forhold vil forandres, idet der i de sidste Aar har viist sig Tilbøjelighed til at sætte Pris paa kraftigere Former paa Grund af de stigende Rjødpriser.

Ofte optræder Tuberkulose i Forbindelse med den saakaldte Parresyge (Franzosenkrankheit, hvilket er et fejlagtigt Navn, da den slet ikke er beslægtet med venerisk Syge, som man tidligere antog). Parresygen er identisk med Tuberkulosen, kun med den Forskjel, at Tuberklerne her optræde som Nydannelser navnlig paa Bughinden og Brysthinden, medens de optræde som militære Tuberkler i Lungevævet i Lunge=Læring. Professor Gerlach paastaar, at Tuberkelmassen er smitsom og at Smitten kan overføres baade paa Mennesker og Dyr, og ligeledes, at Menneskets Tuberkulose er identisk med Kvægets; men han anfører, at der findes saa ringe en Mængde af Smitstoffet i Kegemet, at Nydelsen af Rjødet kun da kan være forbunden med Fare, naar Sygdommen er tiltaget i høj Grad; først naar Afmagringen tiltager, kan den kaldes konstitutionel.

Allerede længe har man været forsigtig med at anvende Mælken i raa Tilstand til Børn og unge Tillægsdyr; thi omdenskjønt der ikke foreligger bestemte Fakta for dens Skadelighed, saa er man berettiget til at antage det, og der eksisterer enkelte Steder i Schweiz bestemte Forbud imod at bruge den, ligesom man ogsaa vil have gjort den Sagttagelse, at Antallet af tuberkulose Tilfælde hos Mennesket staaer i et bestemt Forhold til Rignende hos Kvæget.

Paa Grund af den store Rolle, denne Sygdom spiller,

idet vistnok omtrent Halvdelen af alle gamle Udsætterkoer fra Mejerierne, foruden et stort Antal yngre Individier, endog Kalve, lide deraf, er det ønskeligt og nødvendigt, at disse Dyr undersøges saa strængt som muligt, saaledes at kun en ringe Del af Kjødet kan fremtræde for Publikum som 1ste Klasse's Vare, nemlig kun Kjød af Dyr, hvor Aftmagringen ikke er begyndt, og hvor den lokale Lidelse er i første Stadium. Naar derimod Tuberkelmassen er tilstede i større Mængde i Lungen, og der er begyndt en osteagtig Hensalden, burde dette Kjød kun sælges som 2den Klasse's Vare, selv om Almenbefindendet endnu ikke lider, og Foderstanden er god.

Naar Dyrrets Almenbefindende lider kjendelig, Sygdommen er overført til Lymfekjertlerne, og Aftmagringen er tilstede i bethdelig Grad, da bør Kjødet ikke anvendes til Mennekesføde; thi foruden selve Sygdomsgiften har der da udviklet sig en kakectisk Liden, som bevirker, at det ikke alene er en værdiløs, men ogsaa en skadelig Føde.

Med Hensyn til Bedømmelsen af Kjød af selvdøde Dyr, da maa der vel skjælnes imellem, om Dyrret har været sygt forinden Døden, eller om Døden er hidført pludselig, f. Ex. ved Kvælning, Skydning eller lignende Ulykkestilfælde; thi i dette Tilfælde er Kjødet selvsølgelig godt, og den Omstændighed, at Blodet ikke er udtømt, har ingen anden Betydning, end at Kjødet ikke holder sig saa længe friskt; men en Betingelse er det, at Dyrrets Indvolde udtages, før der er indtraadt Forraadnelse; thi som bekjendt indtræder denne meget tidligere, naar Indvoldene ere i Dyrret.

Slagtes Dyrret paa Grund af Venbrud, større Saar eller Lignende, da er Kjødet anvendeligt, naar det skeer, før der indtræder stærk Feber og Suppuration i den tilskadekomne Del, og selv da kan det vel ikke altid kaldes uspiseligt, — det maa rette sig efter Lidelsens Grad.

Dyr, der dø af Gift, maa altid anses for uskiftede til Føde, med mindre man veed, hvilken Gift det er; saaledes

kunne Røer, der krepere af større Portioner Kogsalt, spises uden Fare, da dette Kjød taales godt af Menneſter.

Endvidere bør Dyr med stærk Feber ikke slagtes før efter gjentagen Undersøgelse; thi dels kan Feberen tyde paa indvendige sygelige Tilstande, som ikke kunne diagnosticeres i Øjeblikket, og dels foraarsager Feberen i og for ſig Forandringer, der ſkade Kjødet; ſaaledes veed man jo, at den medfører Ophobninger af Blodmassen til enkelte Steder og altsaa Blodmangel i andre; endvidere lider Ernæringen, idet Blodet fyldes med Deſtruktionsſtoffer, der først udstilles ved Kriſis.

Det er ikke heldigt at benytte Kjød af Dyr med Kræftſvulſter, da Kræft er en Lidelse, der kan blive konſtitutionel.

Gaa vi dernæſt over til at omtale Svinets Sygdomme, da træffe vi hyppigſt hos dette Dyr de forſtjellige Miltebrandsformer, navnlig miltebrandagtig Roſen. Jeg kan i denne Henſeende henholde mig til, hvad jeg har omtalt ved Miltebrand i Almindelighed, nemlig at Kjødet ſelv ved de mildere Former ikke bør spises.

Som ſæregne Lidelser for dette Dyr optræde hyppig de bekjendte Indvoldorme, nemlig Trikinen og Tinten.

Vi vide, at Trikinen er fælles for Menneſtet og Svinet, idet Svinets Muſteltrikiner efter at være komne ned i Menneſtets Fordøjelſeſkanal forplante ſig og frembringe en utrolig Mængde Afkom; diſe unge Trikiner gaa nu ikke bort med Extrementerne, men gjennembore Tarmvæggen og udbrede ſig i Menneſtets Muſkler; er denne Indvandring foregaaet efter en ſtor Maaaleſtok, da kan der indtræde Lamhed i Muſklerne forbundet med en almindelig kaſektiff Lidet, ja Døden kan endog indtræde paa Grund af Lamhed i Aandemuſklerne, naar diſe ere stærkt befængte, eller ved Tilſtopning af Blodkar osv. Ikke ſjældent modſtaaer dog Organismen deres Angreb; men Sygdommen kan vare fra $\frac{1}{2}$ til 1 Aar. Trikinens ſidſte

Stadium er Indkapsling (Forkalkning) og Død. Trikinen gaaer altsaa ikke over fra Mennesket til Svinet paa samme Maade som Bændelormen. Efter den bekendte Naturforsker Leuckhardt kan Trikinen overføres fra Svinet til Rotten og atter fra denne til Svinet. Mennesket staaer derfor ikke som et nødvendigt Mellemed; men kun som et Sideled, hvori Trikinen kan forplante sig, medens den derimod godt kan fuldføre sin hele Udvikling uden at overføres til os. Da Svinet nu har langt lettere Afgang til at sluges Rotter end til at fortære Kjød af sin egen Slægt, samt da Agangen for det til Menneskekjød næsten er umulig, saa er det altsaa navnlig Rotter, som bør efterstræbes, for at denne skadelige Sygdom kan faaes i sin Grund.

Hvad Undersøgelse af Flæsk angaaer, da veed man, at der skal kun en forholdsvis mindre Forstørrelse til for at opdaget Tilstedeværelsen af Trikiner, især naar de ere tilstede i større Mængde; er der derimod kun faa, kan det være vanskeligt nok at faa Øje paa dem; i Almindelighed er et Mikroskop, der forstørrer ca. 100 Gange, tilstrækkeligt, og navnlig gjør den lidet øvede Undersøger rigtigst i at benytte den mindste Forstørrelse, da dette er lettere. Kjød af trikinøse Svin er ikke absolut farligt for Mennesket, idet de Sagkundige angive, at Ormen døer ved at udsættes for en Varme, der nærmer sig Røgepunktet, ligesom ogsaa ved tilstrækkelig Saltning og Røgning, men Vanskeligheden ligger i at faa større Stykker gjennemfugte eller stegte. Det er derfor nødvendigt, at hvis slikt Kjød anvendes, da maa det tillaves af smaa Stykker, der lettere gjennemtrænges af Varmen. Fra Kontrollens Side bør dette Flæsk absolut kasseres; thi foruden at det i og for sig er farligt, er Næringsværdien meget forringet.

Tinten er som bekendt en Blære opfyldt af en Vædske, hvori indholdes et Bændelormhoved, som ved at spises af os udvikler sig i Fordøjelseskanalen til Menneskets almindelige Bændelorm (*Tænia solium*). I Modsætning til hvad jeg omtalte ved Trikinen, foregaaer her et stadigt Kredsløb imellem

Mennesket og Svinet, idet begge Organismer ere nødvendige, for at Tinten kan fuldende sit Livsløb. Hvorlænge Tinten kan leve som Tinte i Svinets Muffler uden at blive omslyttet til Menneskets Tarmkanal, veed man ikke med Sikkerhed, men det antages, at den kan bevare sin Levedygtighed meget længe i denne Tilstand. Den begyndende Udvikling foregaaer altsaa hos Svinet, idet dette sluger Led af Menneskets Bændelorm med Ekstremiteterne; af Eggene i disse modne Led fremkommer Tinten, der da som nævnt fuldender sin Udvikling i Menneskets Tarmkanal. Mennesket har endnu en anden Bændelormform, nemlig den saakaldte „stribede Bændelorm“; den udvikler sig som Tinte hos Kvæget og derfra overføres den til os, hvor den fuldfører sin Udvikling paa samme Maade som den „almindelige Bændelorm“. At dette finder Sted, godtgøres dels derved, at Folkelag, der slet ikke spise Flæsk, f. Ex. Rubierne og Abysfinierne, ere meget plagede med Bændelorm, — og dels derved, at denne Bændelorm, ogsaa i det Ydre, adskiller sig fra den almindelige Bændelorm.

Med Hensyn til Undersøgelsen af tintet Flæsk, da behøves der intet Mikroskop, idet de smaa Blærer fremtræde tydelig for det blotte Øje. Det gjælder som Regel, at Tinten findes navnlig i det magre Kjød og i det mellemliggende Bindevæv. Saadant Flæsk kan benyttes, da Ormene dræbes ved stærk Varme og Røgning paa samme Maade som Trifinen; men fra Kontrollens Side bør det enten helt kasseres eller mærkes saaledes, at Kjøberens bliver kjendt med Varens Farlighed. —

Efter at jeg saaledes har gennemgaaet de vigtigste Sygdomsformer, der vedrøre Kjødkontrollen, staaer der kun tilbage at omtale den Forandring, det sunde Kjød er udsat for, naar der indtræder en begyndende Forraadnelse. Denne Tilstand begunstiges — som vi vide — ved Afgang af varm og fugtig Luft og røber sig allerede hurtigt ved Lugten, idet der udvikler sig Svovlbrinte og Ammoniak af de gjærende

Æggehvidestoffer og fri Fedtsyre af Fedtstofferne, ligesom Kjødets Udseende forandres, idet det bliver mørkt og taber sin Glans. Naar det kun er en begyndende Dekomposition, er det vel ikke skadeligt, idet Virkningen deraf formindskes ved en heldig Tillavning, ja for Bildts Vedkommende sættes der jo endog Pris derpaa; men ved en fortsat Gjæringsproces bliver Kjødet absolut skadeligt, idet der dannes Bakterier i Masse, der gennemtrænge hele Organismen. Til Forstjæl fra Miltebrandsbakterierne, de saakaldte Baciller, der angribe den sunde Organisme, udvikle disse sig i døde og henfaldne Væv, hvad enten dette Væv endnu tilhører en levende Organisme eller ikke. Disse Baktteriens Forplantning ved Sporer foregaaer utrolig hurtig, hvilket den nyere Tid har Væren af at have paavist.

Endvidere udvikler der sig ved Forraadnelse's Fremstriden den saakaldte putride Gift eller Forraadnelse'sgift, som Professor Panum har fremstillet ad kemisk Vej ved at uddrage en Æxtrakt af raaddent Kjød, hvilken ved Forsøg paa Hunde har viist sig at være en stærk Gift og altsaa bevirker, at dette Kjød foruden at være modbydeligt tillige er farligt.

Det fremgaaer heraf, at Kontrollen bør kassere alt Kjød, hvori Gjæringen er fremstreden, selv om det ikke med Væstemthed kan paavises, at Forraadnelse'sgiften endnu har udviklet sig. —

Jeg skal blot med et Par Ord omtale Kjødets Klassifikation.

Det er ikke let i praktisk Henseende at udføre denne, idet der fordres megen Øvelse, for at dette kan ske tilfredsstillende; her gjælder det nemlig ikke alene om at skjelne imellem skadeligt Kjød og sundt Kjød, men ogsaa at kunne bestemme dets Næringsværdi. Uden isvrigt at gaa ind paa den kemiske Kjødanalyse i sin Helhed, vil jeg blot anføre, at denne godt-gjør, at Kjød af meget unge og afmagrede Dyr indeholder betydelig mere Vand end Kjød af udvoxne og velnærede Dyr,

— samt at Limstofferne's Overvægt over de egentlige Albumi-
nater bevirker, at Kjødet af saadanne Dyr er mere ufordøje-
ligt og derfor mindre nærende. Endvidere kan det fremhæves,
at de manglende Fedtstoffer bevirke, at Eggghvidestofferne ved
deres Spaltning maa afgive Fedtstoffer til Vedligeholdelsen
af den dyriske Varme, og at saaledes Affættelsen af det
plastiske Næringsstof forringes. Endelig maa bemærkes, at
Kjød af meget overanstrengte Dyr taber sin Velsmag og kan
maaſte endogſaa blive ſkadeligt, idet Stofforbruget er større
end Stofoptagelsen, hvorved der indtræder en begyndende Op-
løſningstilſtand.

Til Beſtyrkelse af ovennævnte Udtalelſe ſkal jeg tillade
mig at meddele to Analyſer over Forholdet mellem Beſtand-
delene i Kjød af forſkjellige Kvaliteter.

Analyſer af James & Gilbert. I 100 Vægtdele
Kjød fandtes:

	Vand	Fedt	Samtlige Tørſubſtantſer
Fedt Kalvekjød . . .	62.3	16.6	37.7
Magert do.	71.2	4.5	28.8
Halvfed Dyr	54.0	22.6	46.0
Fed do	45.6	34.8	54.4
Magert Faar	57.3	23.8	42.7
Halvfedt ældre Faar	49.7	31.3	50.3
Fedt Faar	39.7	45.4	60.3
Meget fedt Faar . .	33.0	55.1	67.0
Magert Svin	55.3	28.1	44.7
Fedt do.	38.6	49.5	61.4

Analyſe af Breunlin. I 100 Vægtdele Kjød fandtes:

	Fed Dyr	Mager Dyr
Vand	38.97	59.68
Aſte	1.51	1.44
Fedt	23.87	8.07
Muskelfjød	35.65	30.81

Det vil heraf sees, hvor store Svingninger der er i Næringsværdien, og at Klassifikationen saa meget som muligt i det praktiske Liv maa gaa ud paa at bestemme disse Værdier, — om jeg saa maa sige med et Djeemaal, — idet Bestueren i sidste Instans maa støtte sig til de Beviser, som den videnskabelige Undersøgelse giver os.

Hvorledes Klassifikationen foregaaer paa de fleste Steder i Tyskland, hvor der er indrettet offentlige Slagtehus, skal jeg her anføre:

Rjødet deles i Reglen i 3 Klasser nemlig:

- 1) Velsmagende (Bankwürdig).
- 2) Spiseligt (Genießbar).
- 3) Uspiseligt (Ungenießbar).

1. a. Velsmagende er alt friskt Rjød af sunde Dyr, som blive ordenlig slagtede. Saadant Rjød maa have den ejendommelige friske Rjødfarve, som er særegen for hver Dyrart, samt besidde den ejendommelige friske Rjødlugt.

b. Rjød af saadanne Dyr, der i sund Tilstand komme til Skade, naar de blive slagtede strax, og Rjødet viser sig sundt.

c. Sygelige Forandringer af ringe stedlig Udbredelse, hvorved Dyrets Almenbefindende ikke har lidt, udelukke ikke, at det er godt og velsmagende, naar Rjødet forøvrigt er af god Bestaffenhed. De Rjøddele, hvori den sygelige Tilstand har sit Sæde, blive at fjerne.

d. Naar Kalvekjød skal henregnes til denne Klasse, maa det hidrøre fra mindst 14 Dage gamle Kalve.

2. a. Spiseligt er Rjød af Dyr, der ere komne til Skade, men først slagtes efter flere Timers Forløb (forstjelligt efter Aarstiden), under Forudsætning af at Dyret er feberfrit.

b. Dyr, der ere dræbte af Synild og slagtes strax.

c. Rjød af gamle og magre Heste.

d. Kalve, der ikke ere 14 Dage gamle, eller hvis Rjød

er af meget løs Bestaffenhed, eller endelig hos hvilke Marven i Knoglerne er meget blodrig.

e. Kjød af syge Dyr, som ikke høre under de i de følgende Paragrafer nævnte Tilstande, og hvor Sygdommen er i sin Begyndelse, uden Feber eller stor Udbredelse, og hvor den ikke har havt Blodforandring til Følge.

3. a. Uspiseligt er Kjødet, naar det har en blaa og grønlig Farve samt en ilde Lugt.

b. Naar Fedtet hverken er hvidt eller gult, men grønligt og mørkfarvet, samt naar det er løst og ligesom flydende.

c. Naar der er vandagtige og blodige Udsvedninger under Huden eller i Bindevævet imellem Muskelne.

d. Naar Blodet ikke vil trække sig sammen, men enten udgjør en tyk, levret eller en tynd, fort Masse.

e. Naar Kjødet hydrerer fra ophidsede, meget overanstrengte Dyr.

f. Naar det er Kjød af Dyr, der lide af Miltebrand Hundegalstak, Snive og Springorm, eller andre ligesaa farlige smitsomme Sygdomme.

g. Kjød af Dyr, der lide af udbredt Lungetuberkulose og Parvesygge.

h. Kjød af Dyr, som i længere Tid eller i høj Grad have lidt af Sygdomme, der have bevirket Feber, Forandring af Blodet og Ernæringsvædsterne, serøse Ansamlinger i Legemsdelene eller brandige Forstyrrelser i Indvoldene.

i. Kjød af forgiftede Dyr.

k. Kjød af Dyr med Trikiner og Tinter, samt ligeledes Kjød af Faar med Ikter i betydelig Mængde. —

Det synes ikke, at her er gaaet frem med unødvendig Strengthed, men at disse Regler i det Væsentlige kunne tjene til Rettefnor. Det vil altsaa sees, at en dygtig Kjøddommer maa kunne fyldestgjøre følgende Krav med Hensyn til at diagnosticere:

1. Alle de smitsomme Sygdomme.

2. De ikke smitsomme Sygdomme, saaledes at han kan afgjøre, hvilken Klasse Rjødet bør sættes i.

3. Maa han kunne skjelne imellem Rjødets Næringsværdi i slagtet Tilstand.

4. Bestemme Dyrets Race, Alder og kjende Benævnelserne paa dets enkelte Dele i slagtet Tilstand, altsaa saavel betegne dem anatomisk, som ogsaa være fortrolig med Slagternes Benævnelser for hvert Stykke af det parterede Dyr.

5. Han maa kunne anvende Mikroskopet til Undersøgelse af Flæst med Trikiner og tillige helst kunne bestemme Tilstedeværelsen af Bakterier i de forskjellige af disse forarsagede Sygdomme.

6. Han maa endelig kunne føre Bog over de af ham foretagne Forretninger.

Det er ingen ringe Indsigt, der udfordres, naar Bedømmelsen skal være nogenlunde betryggende, og hvor der, som i Tyskland, uddannes særlige Rjøddommere, der ikke ere Veterinærer, er der altid en Veterinær, der træder til, dels i Tvivlstilfælde og specielt ved Bedømmelsen af de forskjellige Sygdomsformer. Bedst er det, naar en Veterinær uddannes særlig til denne Forretning.

Da som omtalt al Rjødkontrol betinges af, at der, — idetmindste paa vedkommende Sted, — er Slagtetvang, og at der oprettes offentlige Slagtehusse, hører disses Indretning og Drift selvfølgelig ind under det samme Spørgsmaal; men fra et hygiejnisk Standpunkt udfordres der kun, at Lokalerne (hvadenten det er Enkeltceller eller større Slagtehallen) ere saaledes indrettede, at Fordringerne til Renlighed og Luftfornælse tilfredsstilles, og med Hensyn til det sidste da gjælder det navnlig om, at Luften er tør og kold; thi ved fugtig og kold Luft bliver Rjødet slimet, formodentlig paa Grund af, at Rjødets Fordampning forhindres (derfor ere Slagterne meget bange for Isafføling, fordi de kun kjende den anvendt paa en saadan Maade, at Luften bliver kold og fugtig derved).

I fald det var muligt at filtrere Luften, før den træder ind i Opbevaringsrummene, saaledes at Bakterierne kunde holdes tilbage i Filtret paa samme Maade som Indholdet i en Flaske kan holdes friskt, naar Halsen er tilstoppet med et Bomuldsfilter, da var meget vundet; men det er meget vanskeligt at udføre i større Rum, og der er derfor intet andet Middel, end at holde Luften tør ved rigelig Ventilation og kold ved Indledning af kolde Luftstrømme, der udgaa enten fra et Ishus, eller frembringes paa anden Maade ved dertil stikede Maskiner. — At Luftfornøjelse i Forening med stor Renlighed er absolut nødvendig, godtgjøres ogsaa derved, at frisk Kjød i usædvanlig Grad formaaer at optage ilbestinkende og skadelige Stoffer, hvorved i alt Fald dets Velsmag tabes; — endvidere begunstiges Bakteriernes Angreb og Udvikling i det friske Kjød ved varm og fugtig Luft.

Hvorledes disse Formaal naaes paa den billigste og hensigtsmæssigste Maade, samt hvorledes Indretningen af Slagtehusene paa hvert Sted ordnes bedst i økonomisk Henseende, er det Teknikens Opgave at løse. —

Jeg haaber i Korthed at have viist, at Kontrollen er nødvendig, og at Udøvelsen deraf fordrer sambittighedsfuld Sagskundskab, samt endelig at Kontrollen kun kan føres, naar al Slagtning, for hver Kommunes Vedkommende, foregaaer i et offentlig Slagtehus, og at der samtidig paabydes, idetmindste stedlig, Slagtevang.

Da dette kun kan ske i Kjøbstæderne, kan Kontrollen modificeres for Landets Vedkommende, saaledes at alt Kjød, som salbydes i Byerne af Landslagterne, passerer Kontrollen. Derimod kan en gennemgribende Kontrol for Landet kun finde Sted, naar der uddannes Kjøddommere til at foretage Synet paa de Steder, hvor der er for langt til en Dyrlæge.

Da Danmark hører til de meget kjødspisende Lande, og da Forbruget for Landboernes Vedkommende stiger i høj Grad

År for År, samtidig med at Landslagterierne tiltage i Antal, er det ønskeligt, at Kontrollen bliver gennemført i sin Helhed.

Hertil knyttede sig følgende Diskussion:

Profesor Wagge. Allerede for længe siden har man i de sydlige Lande indført Kontrol med Kjød, navnlig formedelst den for Menneskene farlige Sygdom, som kaldes Miltbrand, og som er hyppig i disse Lande. Videnskaben har imidlertid opdaget, at der er saa mange andre Farer for den menneskelige Sundhed ved Nydelsen af Kjød, at Spørgsmaalet om Indførelsen af en offentlig Kjødkontrol nu er kommet til at staa paa Dagsordenen hos os, og har i den sidste Tid været diskuteret med en saa stor Iver, at man maa haabe, at der deraf maa fremgaa et praktisk Resultat. En af Grundene til, at denne Sag ikke er bleven fremmet herhjemme tidligere, ligger vistnok i, at hele det Spørgsmaal angaaer et Emne, som er delt mellem Væger og Dyrlæger, og naar de første, som jo have den Opgave at sørge for Menneskenes Sundhed, ikke have taget sig noget mere af Sagen, end Tilfældet er, er det maasse, fordi de mangle Sagkundskab. Hele Kontrollen med Kjødhandelen her i Kjøbenhavn indskrænker sig til, at Stadslægen fører Tilsyn med det Kjød, som forhandles paa Torvet, og naar noget af dette bliver kasseret, er det kun, fordi det er gaaet i Forraad-nelse. Lidet Kjødet derimod af andre Mængder paa Grund af Sygdom hos vedkommende Dyr, kan der, skjøndt saadant Kjød ogsaa kan være skadeligt for Sundheden, ikke foretages noget imod det. Allerede for over 10 År siden indgik det veterinære Sundhedsraad til Ministeriet med et Forslag om Kjødkontrol, og Ministeriet sendte Forslaget til det kongelige Sundhedskollegium; men det eneste Resultat, der kom ud deraf, var, at Tilsynet med Hesteslagterierne blev hævet. Arbejdskommissionen, som var nedsat for et Par År siden, tog sig iøvrigt af denne Sag, og fra denne er det, at Bestræbelserne for at faa en Lov om Tilsyn med Levnetsmidler er udgaaet. Dyrlægerne have imidlertid ogsaa Fortjenester i denne Retning, navnlig ved at have paavist de Sygdomme hos Dyrene, der gjøre Kjødet farligt for Sundheden, og ved at have afløret, hvad det er for Kjød, der benyttes i Polsemagerierne. Det Kjød, som her benyttes, er nemlig Kjød af Dyr, som staa og skulle dø, altsaa Dyr, der lide af Febersygdomme o. s. v., og om det nu end ikke paavises, at saadant Kjød er absolut skadeligt for Sundheden, er det dog saa væmmeligt, at det ikke burde benyttes. Skjøndt Taleren i sin Embedsstilling gjør alt for at hindre, at saadant Kjød bliver benyttet, lykkes det dog ikke altid. Dr. Dyrlæge Møllers Udtalelser om, at Mobbhydeligheden for at

nyde Kjødet af døde Dør snarere er aftagen end tiltagen, kan Taleren ikke slutte sig til; han troer tværtimod, at det omvendte er Tilfældet. — Efter Talerens Mening er en af Grundene til, at man endnu ikke har faaet indført en offentlig Kontrol med Kjød, den, at en i alle Retninger gaaende Kontrol vil faa en overordentlig stor Udstrækning, og altsaa vilde ikke faa Banskelligheder stille sig i Vejen for dens Gjennemførelse. Man har da slaaet sig til No med den Tanke, at det er bedre at vente, indtil man kan faa alt, hvad man vil have, i Stedet for at søge at faa indført enkelte Bestemmelser, som dog ogsaa kunne have deres Betydning. En virkelig i alle Retninger gaaende Kontrol vil naturligvis kræve offentlige Slagtehusse, men der kan dog ogsaa føres Tilsyn med Slagterne uden at have saadanne, og navnlig paa Landet vilde Slagtehusse ikke være nødvendige. Der ryngtes det snart, hvem der har syge Dyr, og der kjøbes intet Kjød af den Slagter, der forsyner sig med saadanne Varer. Hvad der undrer Talereren i høj Grad er, at Politiet og Sundhedskommissionen i Kjøbenhavn ikke for længe siden have gjort deres Autoritet gjældende for at faa Ret til at trænge ind i Pølse-magerierne, thi at en Kontrol med disse er nødvendig, kan vist ikke benægtes.

Naar man kommer ind paa Spørgsmaalet om, hvilke Sygdomme hos Dyrene der gjøre Kjødet farligt for Sundheden, da veed man jo, at der blandt de Sagkyndige er stærk Dissens i saa Henseende, hvilket naturligvis ikke kan andet end forvolde Banskelligheder, navnlig paa en Tid som denne, i hvilken Sundhedskommissionerne have begyndt at tage sig noget af denne Sag ved at anvende Dyrlæger til at føre Kontrol med Kjødhandelen. For at komme ud over disse Banskelligheder, som naturligvis føles stærkt af de Dyrlæger, hvem dette Tilsynshverv er overdraget, har der sidste Sommer været afholdt et Møde af Dyrlæger, paa hvilket de forskjellige Dissenspunkter diskuteredes, og man blev da enig om de Principer, hvorefter der skulde gaaes frem, altsaa om et Reglement. Dette er imidlertid endnu ikke offentliggjort, men vil blive det, saasnart Loven om Tilsyn med Salg af Levnedsmidler er udkommen, og ønskeligt vilde det være, om den kunde komme snart. Det er bekendt nok, at mange Sygdomme hos Menneskene skrive sig fra Aarsager, om hvis Tilstedeværelse vi ikke have nogen Anelse, og Loven vil derfor utvivlsomt være til overordentlig stort Gavn i hygiejnisk Henseende i det Hele taget her i Landet.

Docent Fjord. Den ærede Foredragsholder omtalte to Sygdomme hos Svinet, nemlig Trifiner og Tinter, og nævnte, at den Barmegrad, ved hvilken Tinter ødelægges, er 70° — 80° R.; men saafremt det virkelig skulde være Tilfældet, at der skulde be-

høves en saa høj Varmegrad for at ødelægge Tinter, vilde al Røgning og Stegning være frugtesløs, thi er Kjødet blot nogenlunde tykt, naaes ingenlunde en saadan Varmegrad i det. Hvad Trikiner derimod angaaer, da har Dr. Krabbe viist, at de dræbes ved en Varmegrad af 42° — 45° R., og mod dem kan man da sikke sig ved Røgning eller Stegning, efterfom Forsøg have godtgjort, at en saadan Varmegrad naaes inde i Kjødet, naar blot Stegningen og Røgningen foregaaer paa en nogenlunde omhyggelig Maade. Grunden til, at Trikinfygdommen ikke hersker her i Landet, ligger derfor i, at vi kun nyde kogt eller stegt Kjød.

Lektor Dr. med. Krabbe maatte gjøre opmærksom paa, at Tinter dræbes ogsaa ved en Varmegrad af 42° — 45° R.

Docent Fjord. Naar altsaa Kjødet har mistet den røde Farve, hvilket skeer ved 56° R., kan man være fuldkommen sikker paa, at baade Trikiner og Tinter ere dræbte. — Den ærede Foredragsholder bemærkede, at der i Afkølingsrummet til Kjød maatte være kold og tør Luft, efterfom kold og fugtig Luft vilde bevirke, at Kjødet blev slimet, fordi det under de Forhold ikke kunde fordampe. Taleren seer lidt anderledes paa denne Sag; mon ikke Luften medfører en Del Bakterier, som ophobes paa de Steber, hvor Vanddampene fortættes? Naar Taleren saaledes tillader sig at mene, at det ikke er selve Fordampningen, der spiller nogen Rolle, saa støtter han dette paa de Erfaringer, han har gjort i Ishuse. I disse vil man altid paa Bræddewæggene træffe en Mængde Svampe, men disse ere ikke fremvokse af den Grund, at Træet ikke er kommet til at fordampe, men fordi den ydre Luft, idet den kommer ind i Ishuset, bliver afkølet, faaer en nedadgaaende Bevægelse og affætter sit Indhold af Fugtighed og Bakterier paa Brædderne. Forøvrigt er det jo igjen et Spørgsmaal, som ogsaa maa afgjøres, om de Sporer, der ødelægge Kjødet, komme uvendig fra eller indvendig fra, og ved hvilken Temperatur de ikke kunne trives.

Dyrlæge Møller spørger Docent Fjord, om han ikke mener, at man kan holde Luftens Bakterier borte ved Filtrering.

Docent Fjord savner bestemte Data til at kunne sige noget bestemt i den Retning. For at komme paa det rene i saa Henseende, maatte der gjøres Forsøg i det store, thi Forsøg i det smaa med Hensyn til, hvad der skal anvendes i Praxis, ere meget farlige. Taleren ønskede iøvrigt gjerne Oplysning om, hvorledes man bærer sig ad med at føre Kjød fra Amerika og Australien til Europa.

Overlærer Lacoppidan ønskede gjerne at vide, under hvilke Forhold Trikiner kunne forekomme hos Drøvtyggere.

Dr. med. Krabbe. Ifølge Forsøg kunne Trikiner nok ud-

villes til Rjønsmodenhed i Kalvens Tarmkanal, men de vandre ikke ud i Rjødets.

Slotsgartner Rothe ønskede oplyst, om det er aldeles nødvendigt for Kontrollens Skyld, at Slagtetvang og offentlige Slagtehusse ere knyttede sammen, eller om ikke Kontrollen ogsaa kan tomme til at virke fyldestgjørende paa anden Maade.

Dyrlæge Møller anseer begge Dele for nødvendige, naar Kontrollen skal kunne gennemføres i sin fulde Udstrækning.

Profesor Bagge. Ganske vist er Slagtetvang og offentlige Slagtehusse det bedste, men man vil dog nogenlunde kunne nøjes med Slagtetvang i de større Provinsbyer og saa holde Kontrol med det Rjød, der indføres af Landslagterne. For Resten kan man være vis paa, at Slagterne ville ty til offentlige Slagtehusse, efterfom det, naar saadanne existere, ikke vil betale sig at holde private Slagterier.

Profesor Segelæe. Da Taleren i 1876 var i Amerika, besøgte han i New-York et af de store Slagterier, som udfører Rjød til England. Naar Dyrene ere slagtede, bliver Rjødets opbængt i et Svalekammer, som er indrettet nærved Skibsbroen. Dette Svalekammer er opført af Planker, og under Loftet er der anbragt et System af Jærnrør bestemt til at optage en afkølet Bødske, bestaaende af Kogsalt opløst i Vand. Jærnrørene beslaa sig hurtigt med Is, naar den afkølede Bødske ledes igjennem dem, og efter 2—3 Dages Forløb er Rjødets Temperatur bragt ned til 6°—7° R. At saa Temperaturen bragt ned til 0° er man meget bange for. Efter Afkølingen bliver Rjødets pakket ind i Lærred og saa hurtigt som muligt ført ombord i Skibet og anbragt i et der paa lignende Maade indrettet Kammer. Om man for Tiden bærer sig ad paa lignende Maade, skal Taleren ikke kunne sige, men under Udstillingen i Paris 1878 havde Taleren Lejlighed til at se et paa Seinen liggende Dampskib, som to Gange havde bragt Rjød fra Buenos Ayres til Frankrig, og Fremgangsmaaden var her lig den ovennævnte. Naar det amerikanske Rjød kommer til London — Taleren har haft Lejlighed til at se det i denne By i Rjødhallerne — seer det indtørret ud, og det skal tabe ikke saa lidt i Vægt under Transporten. En Methode, som er bragt i Forslag i Australien, bestaaer i, at lade Rjødets fryse; men dette er dog næppe heldigt, thi naar det har været frosset, taber det vistnok i mange Henseender.